

DNT Drammen og Omegn

Kongsberg og Omegns Turistforening

DNT Ringerike

NJFF
Buskerud

Oslofjordens
Friluftsråd

Naturvernforbundet
i Buskerud

NOTS
NORSK ORGANISASJON FOR TERRAFORSYNING

Øvre Eiker Kommune

post@ovre-eiker.kommune.no

Drammen, 31. august 2021

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, NOF avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Øvre Eiker kommune – kommuneplanens arealdel 2022- 2034

Uttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud viser til forslag til ny arealdel i kommuneplanen i Øvre Eiker kommune. Vi har følgende innspill til planene:

- **Utbygging**
- **Myr**
- **Vassdrag**
- **Biologisk mangfold**

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

- **Utbygging**

I forslag til ny arealdel står det at kommunen ønsker å tilby arealer for boligbygging i alle tettstedene, og et mindre antall boliger spredt. Utviklingen av sentrumsområdene, spesielt Hokksund og Vestfossen, står sentralt i forslaget.

For å hindre en bit-for-bit- nedbygging av natur, og samtidig hensynta befolkningsveksten i kommunen (anslått til 1,2 % i planperioden), er det viktig med en god plan for hvor innbyggerne og besøkende i Øvre Eiker kommune skal bo, jobbe og leve.

FNF Buskerud oppfordrer Øvre Eiker kommune til å utvikle de allerede eksisterende sentrumsområdene, og bygge der det allerede er utbygging. Vi oppfordrer kommunen til å bygge tettere der folk allerede er og bor, og samtidig hensynta nærturområdene i områdene.

Det er samtidig viktig at kommunen tilrettelegger for nærsentre i sentrumsområdene slik at folk som bor her ikke er avhengig av transport for å utøve sine fritidsaktiviteter og daglige gjøremål. FNF Buskerud oppfordrer kommunen til å legge til rette for minst mulig bruk av persontransport i kommunen. Av denne grunn er det derfor fint om sentrumsområdene også er tilknyttet eksisterende togforbindelser.

Dispensasjon fra plan

Dispensasjon fra planer skal kun gis dersom fordelene er klart større enn ulempene.

Ifølge tall fra Kostra (SSB) er andelen innvilgede dispensasjoner i byggesaker i Øvre Eiker kommune hele 18 prosent i 2020. Tallene sier ikke noe om hva slags saker dette er, bare at det er gitt dispensasjon fra plan. Og det er ikke de små endringene i en fasade eller et takvindu vi er bekymret for. Dispensasjoner kan ha blitt innvilget i saker som dreier seg om tiltak i strandsonen, omdisponering av dyrka mark/jordvern, nedbygging av myr og hyttebygging og andre tiltak innenfor fjell- eller markagrensener.

FNF Krever at Øvre Eiker kommune ikke fortsetter trenden med å gi dispensasjon fra planer.

- **Myr**

I kommuneplanen til Øvre Eiker kommune 2015 – 2027 står det at myrer og våtmarksområder skal i størst mulig grad bevares da de har avgjørende betydning for mangfoldet av økosystemer, landskap og friluftsliv.

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. 1 km² myr lagrer Karbon tilsvarende det 150.000 biler slipper ut på et år. Dersom vi ikke hadde gravd opp myra, hadde vi ikke tenkt å bruke masse ressurser på å redusere karbonutslippet hvert år. Det samme gjelder for flom. Vi bruker masse tid og ressurser på å hindre flom og reparere skader fra flom. Dette er samfunnsproblemer som myra ordner for oss- helt gratis. Myra magasinerer vann, og er også leveområde for massevis av planter og dyr. Med dagens kunnskap mener vi at man må hindre all utbygging i myr og våtmarksområder.

Myrarealet i Norge er gjennom de siste 80 årene redusert med en tredel på grunn av grøfting, oppdyrking, skogplanting, torvuttak og utbygging. Regjeringen og Statsforvalteren jobber i dag med å restaurere myr. De jobber også for å få kommuner og private grunneiere til å bidra i

restaureringsarbeidet. FNF ønsker at Øvre Eiker kommune tar denne oppfordringen, og sin egen kommuneplan på alvor.

På Ormåsen planlegges det for eksempel nye boliger og aktivitetsområder. I dette området er det mye myr, og vi krever at utbyggingen i området ikke går på bekostning av myra.

Det må ikke i noen tilfeller gis dispensasjon fra planene om å ikke berøre myr.

- **Vassdrag**

I kommuneplanen til Øvre Eiker kommune 2015 – 2027 står det at arealer langs vann og vassdrag sikres for allmennheten. Med vassdrag menes elver, bekker, vann og våtmark med helårs vannføring.

FNF Buskerud krever at Øvre Eiker kommune også vektlegger bevaring av kantsoner og hindrer videre utbygging i 100. metersbeltet langs alle vassdrag.

Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

Regjeringen lanserte «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden» den 30. mars 2021. Planen inneholder 63 tiltak og 19 punkter for nødvendig kunnskapsinnhenting for å bedre miljøet i Oslofjorden.

Alle kommunene i Viken og Innlandet omfatter nedbørsfeltet til Oslofjorden, og har en viktig rolle og et ansvar for gjennomføring av flere av tiltakene. I opprettelsen av Oslofjordrådet er det også viktig at Øvre Eiker kommune engasjerer seg i dette arbeidet, og planlegger for gjennomføring av tiltakene i kommuneplanens arealdel.

Tiltakene innebærer blant annet å hindre avrenning fra jordbruk, vei, kloakk og avløp i alle vassdrag. Tiltakene som beskrives i tiltaksplanen for Oslofjorden, i samråd med Oslofjordrådet, må beskrives i kommuneplanens arealdel i Øvre Eiker kommune.

Utbygging i strandsonen

I Plan- og bygningsloven står det at det ikke skal bygges inntil 100 meter fra vassdrag. Det er også viktig å bevare kantvegetasjon og sikre allmennhetens tilgang til strandsonen.

For de områder i kommuneplanen som er avsatt til eksisterende boligformål (ikke fremtidig) gjelder tilsvarende en avstand på 30m, men mot Drammenselva 50m.

FNF Buskerud krever at de områdene med kun 30- 50 meter avstand kontrolleres og sjekkes at kantvegetasjonen bevares og at allmennhetens tilgang til strandsonen opprettholdes.

Eksempel Fiskumvannet

I høringsbrev fra Norsk Ornitologisk forening (NOF) mot dispensasjonsøknad fra Fiskumlia båtforening for oppføring av bryggeanlegg på Gnr/bnr. 39/462 ved Fiskumvannet (April 2021) står det følgende:

Fiskumlia båtforening har søkt om dispensasjon for oppføring av et bryggeanlegg i munningsområdet til Vestfosselva. Lokaliteten har nær tilknytning til Fiskumvannet naturreservat.

Fiskumvannet er i forvaltningsplanen for Fiskumvannet naturreservatet beskrevet som en «rik kulturlandskapssjø». Det er registrert minst 38 arter vannplanter i sjøen, og den er dermed en av innsjøene i Norge med størst artsmangfold av vannplanter. Langs kantsonen finnes også et belte av rik edellauvskog. Dessuten er det registrert 254 fuglearter på eller ved vannet, herunder et stort antall med rødlistestatus. Det er også registrert flere sjeldne insekter i området.

NOF avd. Buskerud ønsker å gjøre oppmerksom på at utbyggingsplanene for båtbyggen ved Fiskumlia rett ved siden av Fiskumvannet naturreservat ikke er forenlig med det helhetlige forvaltningsperspektivet kommunen ønsker å oppnå.

FNF Buskerud krever at Øvre Eiker kommune hensyntar innsigelser fra natur- og friluftslivsorganisasjoner som besitter meget god kunnskap på området, og tar dem med i vurderingen til ny arealplan. Dette er også et godt eksempel på dispensasjon fra plan der fordelene ikke er helt klart større enn ulempene.

Eksempel drikkevannskilden Eikeren

Tilgang til rent drikkevann er hovedforutsetningen for god helse, og en av vår tids største utfordringer i verden.

Eikeren er råvannskilde for to vannverk som til sammen produserer ca. 16 mill. m³ drikkevann hvert år og forsyner et stort antall mennesker i Øvre Eiker kommune og Vestfold fylke.

Drikkevannsforskriften pålegger vannverkseier et stort ansvar med hensyn på menneskers helse med krav om sikker levering av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann som er klart og uten fremtredende lukt, smak og farge. I dette ligger også vannverkseiers ansvar for å beskytte råvannskilden (drikkevannsforskriften § 12), og planlegge og gjennomføre nødvendige tiltak for å beskytte vanntilsigsområde og råvannskilde.

Avløpsvann på avveie fra boliger og hyttebebyggelse er en stor forurensningskilde. Det er også andre aktiviteter av mer teknisk art som kan ha negativ konsekvens for vannforekomster slik som snauhogst, sprengning, masseforflytning og bygging i eller ved vannkanten. Som eksempel på det siste er det angitt ca. 155 brygger og baderamper i Eikeren. (Eikeren Vannverk IKS).

FNF Buskerud krever at Øvre Eiker kommune fastsetter en byggegrense på minst 150 meter (nye bygg) fra drikkevannskilden Eikeren, for på den måten å ivareta rent drikkevann, i tillegg til viktige natur-, kulturmiljø- og friluftstinteresser langs vassdraget.

Vi krever at kommunen ikke gir dispensasjon fra plan på bygging i strandsonen, noe vi har sett flere eksempler på har blitt gjort tidligere (Eksempel boligtomt i Slettbakkveien, Hokksund).

Kantsoner

Fra Naturvernforbundet i Buskerud: Kantsoner har en viktig økologisk funksjon. Den skal hindre avrenning, redusere erosjon, og den er særs viktig for organismene som lever i vann. Den gir skjul og skygge, og den tilfører næring til vassdraget. Den skal også fungere som en viltkorridor for dyr, og fugl som lever i området. For vannlevende fugl vil en kantsone være viktig for at de skal føle seg trygge.

En godt fungerende kantsone består av gress, busker og trær. Langs vassdrag kan tettheten av fuglereir i kantvegetasjonen være like stor som i tropisk regnskog. Mange insekter har livsstadier både i vann og på land. Disse artene trenger en rik kantvegetasjon langs vassdraget for å finne skjul og føde. I tillegg er de viktig næring for fugl og fisk.

Vannressursloven stiller konkrete krav til å opprettholde kantsonen.

Forum for natur og friluftsliv krever at kantsonen langs alle vassdrag i Øvre Eiker bevares, og at ulovligheter følges opp strengt.

- **Biologisk mangfold**

Buskerud Botaniske forening registrerer funn av naturarter i databasen artsobservasjoner.no.

I Øvre Eiker er det registrert en mengde truede og nært truede planter og dyr.

I Fiskumvannet er det for eksempel lerkefalk, sivhauk, stær, toppdykker, sivpurv, gulspurv, dobbeltbekasin, brushane, dverglo, fiskeørn, og polarsnipe.

Over hele Øvre Eiker er det også en del sumpskog med vasstelg og myk sisselrot.

FNF Buskerud krever at Øvre Eiker kommune hensyntar biologisk mangfold i kommuneplanens arealdel, og stanser all utbygging der det bor truede, eller nært truede, arte uansett lovnader og planer.

Natur og dyreliv er en viktig del av området, og det er viktig å hensynta natur- og dyreliv i alle planer som legges i kommunen. Alle natur- og friluftslivsområder som blir påvirket av nye utbyggingsplaner, må utredes grundig av naturforvaltere før inngrepet starter.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud